

„A hűség a gyökerekből él és a fényből növekszik”

A távlatot mindig Isten adja, az elismerés az emberektől jöhet

Turi Balázs Bakonycsernye polgármestere, a diszpolgárl címek átadásakor – melyet a Szarka-házaspár húszéves közösségépítő munkájának elismeréséül kapott – úgy fogalmazott: „Amióta az esperes is tagja az önkormányzati képviselő-testületnek, megváltozott az ülések légköre.”

Számos közösségi életet javító projekt fűződik nevükhöz, melyek önmagukban is elismerésre méltóak lehetnének, de a házaspár opus propriuma (elsődleges munkája) mégis az, hogy a Dunántúli legnagyobb vidéki evangélikus gyülekezetét lelkipásztori bölcsességgel vezessék, a híveket hitükben erősítsék, életük örömeiben kísérlék őket és bánatukban lelki segítséget nyújtsanak nekik.

Esperes úr! Emlékszel-e arra, hogy húsz évvel ezelőtt, amikor Bence Imréék után Bakonycsernyére kerültetek, milyen fákról és gyökerekről meséltél nekem?

Jó lenne, ha pontosan emlékeznék rá, szeretem a fák képét használni, de hogy melyik „kedvencemet” említettem azt csak gyanítom. Talán éppen Pilinszky „Harmadnapon”-jából idézhettem, a ravensbrücki fákról azt a sort, hogy: „És megérzik a fényt a gyökerek”.

Jól emlékszel! Hadd kérdezzem: Hát ide engedték a gyökereiteket? Mik voltak a megkapaszkodás nehézségei, s milyen örömek segítettek a kötődéseketek?

Ami erőt adott, az a gyülekezet szeretete, s ezt változatlan formában érezzük ma is. Az első pillanattól éreztük az odaadó szeretetüket, bizalmukat, s azt kell mondanom, hogy ez töretlen. Ami nehézséget okozott, hogy Éva szülei, mintegy három és félórányi autó-járásnnyira laknak Barcson, s az én szüleim is másfél, kétórá-

nyira laktak a Rába-közben – akkoriban még az utak állapota is más volt(!) –, s a gyerekek nevelése úgy, hogy Éva is lelkes olykor komoly szervezési kihívások elé állított minket. A hétvégék, nagyünnepek szolgálatait különösen is igényelték a segítő „felvigyázókat”. Nem véletlenül mondták gyerekeink köszöntésükben, hogy „nekik nagyon sok nagypapájuk és nagymamájuk volt itt Csernyén”! Az ebélni nehézségekből nagyon sokat átvállaltak, s tényleg megéltük az ígét „egymás terhét hordozzátok”. Éltük az evangéliu-

mot, sokat tanultunk tőlük, s reménységem szerint ők is tőlünk.

A sorsközösség tudatos vállalása mindig emel. A Bibliában gyakran találkozunk az ÚR és övéi kapcsolatának megértéséhez a házasság képével, aminek koronája a hűség. Ti eleddig hűségesen helytálltatok hivatásotokban, pedig számos terhet vállaltatok fel: több gyülekezet gondját-baját, aztán 2006-tól esperességgel járó hivatali teendőket, sok más közegetházi funkció mellett. Ha ketten is vagytok, nem sok ez egy kicsit?

De, határozottan állítom, hogy igen, s ahogyan átléptem az 50. évemet, éreztem, hogy lassítanom kell, hogy át kell szerveznem az életemet, más struktúrában kell folytatnom a munkámat. Többek között ezért is léptem vissza egyet a zsinati szolgálatomból, ahol egy cikluson át zsinati lelkeszi alelnök voltam. Most erőm, időm jelentős részét inkább ide szánom a gyülekezeti munkára, a családomra. Ebben per-

sze segítséget ad az évtizedek alatt megszerzett rutin, de mindent – az igehirdetést főleg nem(!) – nem lehet reflex-szerűen, rutinból csinálni, mert akkor elveszíti az ember a felkészülés ízét, örömét. A rutin persze nagyon jól jön, a napi egyéb feladatok vagy éppen az adminisztrációs kötelezettségeink letudásában. Ebben óriási segítség a feleségem, amit köszönök is neki mindig, s igen hálás vagyok érte!

Lelkész én még nem láttam, aki szereti az adminisztrációt! Éva, Te üdítő kivétel lennél? Hiszen két lelkész hivatali munkáját, az egyházmegyénk adminisztrációs terheit is felvállaltad...

Alapjában véve rendszerető embernek tartom magam, szeretem átlátni a dolgokat. Mielőtt a teológiára mentem, két másik hivatással is 'kacérkodtam'. Énekzene szakos tanárként tudtam magamat elképzelni vagy – családi örökségként, hiszen édesanyám vegyész-mérnök – vegyészként is kiteljesedhettem volna. Fel is vettek a *Vegyipari Egyetemre*, de végül is a teológia mellett döntöttem, s ebbéli döntésemben pedig komoly súlya volt annak, hogy anyai nagyapám – *Molnár Lajos* – is evangélikus (missziós) lelkész volt *Barcon*.

Mivel a műszaki dolgok sem állnak távol tőlem, s nem „díjazom” a káoszt, ezért az egészséges feladatmegosztás jegyében, látva István gyengeségét az adminisztrációban, szívesen átvállaltam a munka ezen részét, mert én átlátom, nekem nem okoz akkora plusz terhet a pápirmunka, mint sok-sok kollégámnak, akik nem szeretnek ezzel foglalkozni. Szeretem a rendet, s ezért szívesen segítek Istvánnak ebben is, mert tudom, hogy a munkát el kell végezni valakinek, mert csak így mennek szép rendben a dolgok. Jóllehet átvállaltam ezt a feladatrészt, azért olykor én is berzenkedek a felesleges időterhet ránkrovvó közegházi adminisztráció miatt, sőt négy szemközti beszélgetéseinkben morgolódom neki, ha túlságosan bonyolultnak vélem az egyházi adminisztráció elvárásrendszerét.

Beszéljünk inkább erőt-adó dolgokról, mint például gyermekeitek. Te mint édesanya, hogyan látod a Szarka család bakonycsernyei elmúlt húsz évét?

Áldásnak veszem, hogy lelkészi hivatásom mellett nagy erőt kaptam az anyai hivatásom megéléséhez is. Megadatott, hogy 2009-ig, Dorka nyolcéves koráig félállásban dolgoztam a cserneyi gyülekezetben, s ezért sokat tudtam foglalkozni gyermekeinkkel. Ha Istvánnak menni kellett valahová, akkor én mindig biztos pontként itthon voltam, tudtam intézni az egyéb ügyeket, de tudtam törődni az enyémmel is.

A sokrétű feladataink – például az óvodánk dolgait én viszem, én tartom velük heti rendszerességgel a kapcsolatot, lelkigondozásukért, továbbképzésükért én vagyok felelős, de említhetem a hitoktatást is – magukkal hozták azt, hogy ügyesen be kell osztanunk az időnket, meg kell határozni, hogy ki miért „felelős” úgy a gyülekezeti, mint a családi életben. Felállított prioritásaink aztán meghozták az eredményeket, s emellett a ráadás, hogy nagy örömmel szolgálunk itt, mint lelkészek, sőt, mondhatom talán, mint papcsalád is... Bár gyermekeink számára ez még inkább Istentől kapott sors, beléjükplántált elvárás, mintsem tudatos döntés. Úgy látom, hogy a „kisebbek” *Márton* és *Teodóra* még „érnek” – *Isten még nem kész velük(!)*... szól közbe István –, de *Orsolya*, aki 21 éves és másodéves pszichológus hallgató a *Pázmányon*, ő már tudatosan szolgál – mint kántor is – s vallja meg hitét. Mint *lelkész-unoka* én azt éltem meg, hogy belenövök egy evangélikus tradícióba, s ennek a szépségéről meggyőződtem férjemmel együtt próbáltam ezt a jó hagyományt magam is továbbadni nekik. Remélem, hogy az idő, majd minket igazol, s gyer-

meink később, felnőtt korukban is – nemcsak mostani, ünnepi istentiszteletünkön elmondott köszöntésük megható mondataikban (amit szülőkként bizony megkönnyeztünk!) – örömmel emlékeznek majd vissza bakonycsernyei „papgyerek”-múltjukra.

A Szarka-család fája itt a bakonycsernyei hegyek között terebélyesedett ki, itt hoztak gyümölcsöket. Kinek vastagabbak az idekötő gyökerei, Neked vagy Istvánnak?

Azt gondolom, hogy nekem. Én vagyok az, akit nem lehetett innen „kirobbantani”, s amikor hívás érkezett máshová, akkor mindig én voltam az, aki láttatta a többiekkel, hogy ez a legjobb hely nekünk. Az a testvéri közösség, ami itt kialakult, az ideköt minket. Akárhová is mentünk volna, ott is egy-egy gyülekezet van, emberi gondokkal, megoldandó feladatokkal, amikkel ugyanúgy meg kell küzdeni. Itt megszeretettek minket, mi is őket, s igazából nincs hova elvágyakozni.

Minden fiataalt biztatok, hogy a jövő, a minőségi élet az vidéken van/lesz. Mint a Fejér-Komáromi Evangélikus Egyházmegye legnagyobb gyülekezetének az igazgató lelkésze, ezt Te is így látod? Egyházunk számára is a jövő vidéken lesz?

Sajnos ezt így nem merem kimondani. A vidéken óriási erők szunnyadnak, ez kétségtelen, csak hogy a vidék arca az elmúlt húsz évben teljesen megváltozott. Korábban még a háztáji gazdálkodáson, a termelészövetkezeteken keresztül megtalálhatóak voltak a falvakban, mezővárosokban az agrártársadalom részei, mára azonban kertvárosi lakóövezetté váltak a falusi települések. Ingáznak a nagyvárosi üzemekbe, az udvarokat befüvesítik, s alig vannak, akiknek marad idejük, erejük arra, hogy megműveljék saját kiskertjüket. Abban a pillanatban, hogy elszakadunk a természettől, s kikerülünk az Úristen kezéből, aki az időjáráson keresztül fegyelmez minket, felborul a természetes ritmus, s sajnos igen gyakran elidegenedik az ember a természet Urától is. *Deszakralizációnak* is nevezhetjük ezt, ami fellazította a falusi közösségeket. Korábban még tudták/érezték, hogy a 'mindennapi kenyér' kérdése, a gabona beérése, a termés áldásossága mögött az Úristen kegyelme húzódik, mára ez agrárpolitikai stratégiává alakult át.

A jövőbeni fellendülés nagyobb esélyét inkább a városi gyülekezetekben látom. Az urbanizáció következtében előállt elmagányosodás, családok atomizálódása mára olyan mértékűvé vált, hogy ösztönszerűen megoldások után kutat a városi ember. Felértékelődtek a kisközösségi értékek, s egy jól működő gyülekezet minőségi formában ezt a keretet biztosítani tudja. Ennek a szükségyszerűségnek a felfedezéséig a falusi gyülekezeteink sokszor még talán nem érték el. Jó lelkipásztori vezetéssel a vidéki nagyobb gyülekezetek és a városi kisebb gyülekezetek előtt ezért én szép jövőt vizionálok.

Mellékelt díszpolgári okleveleitek, s az elmúlt 20 év lelkeszi szolgálatának szép eredményei magukért beszélnek. Két lelkész azonban gyakran nincs egy véleményen, ezért érdekelne: Éva, vannak teológiai viták?

Egy irányba húzunk, alapfeltétel az egyetértés, de a ha vannak, akkor azok szinte csak a liturgiához kötődnek. Az a problémám ezzel kapcsolatban, ha nem tudjuk használni az új liturgiát, akkor ne erőltessük! A tanulásához nemcsak sok idő kell, de profi énekesek, zeneértők is, akik vállalják, hogy elmagyarázzák, betanítják az új formákat. Ez komoly előkészületet, tervezést igénylő feladat, s ez a gyülekezeti lelkészeket – különösen a szórványgyülekezeteket is gondozókat – szinte teljesíthetetlen kihívásokkal szembesíti. Én ebben mint kántor is – nehézségek ellenére rugalmas vagyok –, s havonta egyszer, az úrvacsorás istentiszteleteket Istvánnal együtt az új liturgia szerint végezzük. Számomra a legfőbb irányelv, hogy ne okozunk törést a gyülekezetben az ilyen vagy olyan liturgia erőltetésével.

István, beszéljünk végezetül a jövőről! Gyülekezeti termetekben a „brain-storming”-plakátokon mutattad be a bakonycsernyei gyülekezet cselekvési tervét. Mi is ez valójában?

Tulajdonképpen faültetés... Eljön az az idő az ember életében, amikor nagy indíttatást érez arra, hogy fát ültessen. A jövőre gondolás szép aktuusa ez, s így van ez egy megerősödött gyülekezeti életében is. Az Egyház történetében számos hatalmas,

terebélyes fa van, ami értéket képvisel, de szükség van a megváltozott világban újabb 'fajták' elültetésére is, melyek hamarabb gyökeret eresztenek, s talán jobban, gyorsabban tudnak alkalmazkodni a jelenlegi környezethez. Mi most ebben a fázisban vagyunk. Célokat tűztünk ki, melyeket szeretnénk megvalósítani, mert úgy látjuk, hogy közösségi életünk minőségét, fenntarthatóságát segítik. Új alkalmat indítottunk: van „Céltudatos Élet” nevű fiatal felnőttek beszélgető-köre, van egy „Ökumenikus Irodalmi Kör”-ünk, amit Éva vezet a könyvtárban. Ezek kvázi-bibliaórák, a tanulás közös alkalmi, mint nálatok Tatán a „Nikodémus Akadémia”. De ide kell sorolnom a negyedévenkénti könnyűzenei istentiszteleteinket is – melyekkel a konfirmált fiataljaink kötődést kívánjuk a továbbiakban is erősíteni –, s az általam vezetett „Férfikört” is, ahol kötetlenebb formában, de szintén az evangéliumi értékkövetés a központ.

A presbiterválasztás okán közel száz ember került a látóterünkbe, akik közül jó negyvenen vállalták is a megmérettetést. Mindenki persze nem kerülhetett be a presbitériumba, de nem akartuk őket úgymond 'elengedni', s ezért kerestünk számukra olyan gyülekezet-építő feladatokat, melyeket jó szívvel vállaltak, felelősen hordozni is tudnak, ezzel is segítve gyülekezeti közösségünk további megerősödését, Isten kegyelméből gyümölcsöket is termő növekedését.

Ehhez a Lutherrózsa Olvasói nevében én is Isten megtartó erejét, s áldását kívánom! Isten éltesse Bakonycsernye új díszpolgárait!

